

Редакция и кантора:
Серпухоуская вул. № 12.
Тел. 401.

На домашнего хозяйства на 4 де
сятинах потребно 11 Мана. Мана
1909 г. 25 6—7 Гасия зорна на чу

тары і шнурах“):

Насення на 4 дес.:	на 200.000 хазяйств.
жыта . . . 11 пуд.	2200000 пуд.
ауса . . . 9 ”	1800000 ”
ячменя . . . 4 ”	800000 ”
бульбы . . . 100 ”	20000000 ”
гароху . . . 2 ”	400000 ”
вікі . . . 2 ”	400000 ”
клеверу . . . 1/2 ”	100000 ”
Разам . . .	25700000 пуд.

Всякому даць по 1 скаціне, то трэба:

200.000 коні
200.000 кароу
200.000 парасят
200.000 авец
200.000 курэй.

Адкуль узяць 25 міль. пуд. насення?

Поўночная Расея галадая, Украіна мае запасы, але там чэрназем і цяплейшы клімат, насення мала прыгодна, трохі можна узяць, але ўсе сеяць украінскім рызыкаўна. Простую вясну сеялі беларусы авес прывозны, можа быць, з Сібіры і ён не удаваўся.

Насення трэба браць з Беларусі, Польшчы, Літвы, але яны найбольш уцяпелі ад вайны, і з іх можна наскрэбці якіх 2 міль. пудоу, Многа зашкодзіла Беларусі, што ўсе маенткі по прыказу Пецярбургскага большавіцкага правіцельства разбурэны да шчента, пад камандой велікарускай большавіцкай арміі, каторая зрабіла „парадак“ нам, выветрылася шчасліва з Беларусі асталося толькі „разбітае карыта“.

Скаціна.

Скаціны у Мінскай губэр. у 1916 г. было:

кароу 889 тыс. штук.
каней 460 ” ”
свіней 918 ” ”

У Магілёўскай ёшчэ менш, за 2 года тут было столькі рэквізіцый, ды ў дварох скаціну зглумілі гэту восень. Значыць можна гвалтам набраць на нешчасную Гродзеншчыну, і збурэнныя краі Віленскай і Мінскай г. 10-20 тысяч.

Скаціны ёсць многа ў Валодзьскай, Архангельскай, Олонцкай губ., напрыклад, каля г. Усть-Сысольска, гэта 500 верст ад жалезнай дарогі. Туды ніякая вайна да гэтай скаціны не даходзіла.

У 1906 году ў міншчыне на 100 селян прыходзілось 47 кароу, а Валодзьскай 50 шт. У Валодзьскай лічылось 712 тыс. рог. ската. Але гэты скот можна атгуль вывозіць толькі летам, запасы яго там вялікіе ў зыран, і парода паўночная, лесная, мне здаецца для нашага клімата добрая. Нехай спецыялісты-скатаводы гэтым займацца.

Зерна, каб вайна кончылася можна ёшчэ дастаць у Канадзе. Трэба цяпер жа зрабіць ахрану і кантроль над нашым тут скатводствам, каб не рэзалі цялят, а гадавалі.

Харчы.

Мы гаварылі аб насенні толькі. Пакуль дачэкаецца бежанец ураджаю, трэба яму 6 месяцаў нешта есці:

Для сямі з 5 душ трэба;
49 пуд. жыта
40 пуд. бульбы
ня лічучы сала
на 200 т. хат выйдзе

9.800.000 пуд. хлеба
8.000.000 ” бульбы.

Гэта ўжо лягчэй знайсці, 6 месяцаў патроху можна падвазіць, і цэлы свят павінен памагачь.

Прылада гаспадарская.

Панарад, сані, хамут, гужы,

#1511170234(026)

набодрыкі, дуга, падсядзёлак, плуг, барана, кася, серп, вяржукі, сякера і інструмэнты, цэбры, калкі, саганы і дробныя „рэчы“. У мірным часе гэта ўсе каштавала 68 р. 35 к.

Грошей на абарот ёшчэ патрэбна было 20 р. Цэны змяніліся і гэта ўсе павіннен дастаць бежанец ад міжнароднага фонду. Мы выстаўлі гэтыя цыфры, каб рэальна паказаць, як многа трэба арганізацыі і працы, і ня можна адкладаць ні минуты, каб пасадзіць нашых бежанцаў на родныя загоны.

Патрэбны хаўрусы бежанцоў.

Трэба, каб 3—4 сямі бежанцоў злучыліся і засеялі кавалак зямлі хаўрусом, агароды можа кожная сямья рабіць асобна.

Сеяць трэба не глядзючы на шнуры. Сеяць прыдзеца, каб толькі пракарміцца ёшчэ год, запасіцца харчамі для скаціны, каня і парасят, с першых дзён вясны, трэба мобілізаваць усіх землеўстроіцеляў і каморнікоў, разбіць на хуторы, каб можна было будаваць цэгелыныя дамы на новых месцах. Тым часам можа ёшчэ 1 год прыдзеца жыць у баракх на 3—4 сямі.

Аб будынках, як справе вялікой, пагаворым другі раз.

А.

3 газет.

„Дзен. Мін.“ у стаці „трохэ розвагі“ пішучы аб будучыне Беларусі заклікае палякаў ісьці разам з беларускай інтэлігенцыяй і будаваць арганізм дзяржаўнасці беларускай, памятуючы, што тэндэнцыя, павароту да стараго можа мець крывавае наступы для грамадзянства польскаго у Белар. Русі.

Беларуская Віленская газета „Гоман“ піша, што 25 студня г. г. склікаецца ў Вільні беларуская канфэрэнцыя. На канфэрэнцыю маюць прыехаць прадстаўнікі з Віленскай і Гродзенскай губ.

Мэтай канфэрэнцыі — стварыць беларускае народнае прадстаўніцтва.

Як убачым і там нашы браты вядуць няпунную работу.

Бел. кат. ліцкая газ. „Крыніца“ гаворачы аб угрозе падзелу Беларусі між Расеяй і Германіяй піша:

„Гэты падзел быў бы смерцю для Беларусі, іон зрабіў бы тое, што ускідня часьць змаскавала б зусім, а заходняя ў канцы паддалася б польшчыні і беларускі народ перастаў бы існаваць, як адна цэлая нацыя.“

Мы верым, што ў беларускім народзе знайдзецца даволі арганічных сіл, каб выйсці з гэтых цяжкіх варункаў цэлым, свабодным, стварыўшы сваю незалежную гаспадарственнасць.

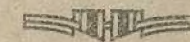
Літва.

Соцыялістычная газета ў Бэрліне „Vorwaerts“ піша:

Як ведама, літоускае краёвае сабрание ў верасні месяцы, на котрым было 200 прадстаўнікоў ад усіх станаў літоускаго народу, высказалася за самабудаўніцтва Літвы. Канфэрэнцыя гэта выбрала Краевую Раду, на каторай товаришам старшым быў соцыяліст Кайрыс.

Краевая Рада высказалася, што будзе дабівацца незалежнасці Літвы, апіраючыся на Германію і заключыць з ёю пачтовыя і жалезнадарожныя трактаты, мілітарную канвенцыю с той агаворкай, што Германія не дазволіць будзе карыстаць з літоўскіх войск у каланіяльных войнах. Асвятляючы Рада мае толькі тымчасовае значэнне. Пастаянную вартасць яна магла бы атрымаць толькі тагды, каб сваю волю высказаў увесь літоўскі народ чэраз сваіх прадстаўнікоў, выбраных агульным галасаваннем. Для апоры на немцаў трэба атрымаць згоду нямецкаго „парляманту“.

Літоўская прэса высказываецца проці галасавання ўсяго народу (плебісцыта) зсылаючыся на пастаўленне сабрания ў Вільні з 21 верасня 1917 г., дзе адзінагласна была прынята рэзалюцыя, што аб судзьбе Літвы мог рашаць констытуцыйны сойм, скліканы да Вільня на падставе дэмакратычных выбароў.

Думкі.

Народ і інтэлігенцыя.

Нацыянальны рух — справа культурнаго парадку. Простаму, паспалітаму народу трудна ўразумець, дзея чого гэты нацыянальны рух, на што яму тая мова, с каторае кпяць і сьмяюцца.

Нацыянальнае адраджэнне — справа культурнаго разумення. Усправы нацыянальнаго адраджэння патрэбна разуменне цэлага, а ні частковаго. Тут трэба ахапіць тое, што колісь будзе, што сьвечыцца ў далекай будучыні, а ні дыміцца ў сучаснасці. Трэба любіць даяняго, а ні бліжняго, і быць закаханым у цэлае, а ні частковае. Трэба мяржавацца с творчасцю, а ні працавітасцю.

Зусім справядліва, што і без нацыянальнаго адраджэння паспаліты народ можна зрабіць сытым і давольным. Але ні адным хлебам жыў бывае чалавек. Ададашы ушанаванне целу перад духам, мы чнім гвалт над натураю. Занідбаны дух засумуе сьмяртэльна і знішчыць і цэло.

Шмат каму гадалася, што, даушы народу добрабыт матэрыяльны, лягчэй абудзіць у ем і нацыянальнае. Але памыліліся. Прыняўшы зямлю, народ унарта ні прымае нацыянальнаго.

Народ у масі сваей элямент пасуны. Народабъект, а ні суб'ект. Народ — матэрыял для творчасці сылы ініцыятыўнай, інтэлігентнай. Праўда, у народзі, усе, — культура прагрэс, хараство, але па стольку, па кольку гэта працягваецца ў творчасці яго сіл актуальных, яго інтэлігенцыі. Глыба мармуру працягвае хараство, калі над ей папраце сіла творчая, — скульптар-мастак, і працягвае у ем сваю думку-ідею.

У Для масы народнай усе роуна над якім пачаткам жыць, абы — добра, сята і пакойна. Праўда, народ робіць гісторыю, але ні сам, а пад кіраўніцтвам кагосьці. Вада круціць калеса ў млыні, але тагды, калі творчая сіла прыстае да гэтаго патрэбна прылада.

Трэба кінуць думку, што абуджанная маса сама лачне рухаецца нацыянальных заданняў. Народ рухаецца с прычына матэрыяльных, патрэбамі цэла. Ідею нацыянальнаго трэба халпаць у ма-

тэрыяльным. Трэба тварыць культуру, і яе здабыткі зацьвярдзаць і умацоўваць у народзі.

Для заданняў нацыянальнага адраджэння трэба арганізаваць літэратуру. Для інтэлігенцыі патрэбна маюць сілу абавязковасці для масаў патрэбы матэрыяльна і толькі сярод інтэлігенцыі ідэя нацыянальнаго адраджэння набыла значэння і жыццёвай прыгожасці. А здабыткі творчай інтэлігенцыі народ прыме, як інаў ен хрысціянство, рэфарматство і рэвалюцыю. Бо інтэлігенцыя яго дух, яго розум, яго універсальны інстынкт жыцця. Інтэлігенцыя можа тварыць таго, што ні сно народу — ясьней кажучы, літэратура заусюды творыць свайго народу, калі мае на патрэбы цэлага, а ні частковаго патрэбы нацыі, а ні яго асобнаго стану. Сьціслае здавальненне робіць цэлае часткі; тагды іншаго стана нацыі, прыводзіць катастрофы.

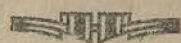
Ні забываючы справункаў ходку будзённаго, інтэлігенцыя Беларусі павінна запаліцца агульнай, плянамернай працай на грунці культурна-нацыянальнага росквіту свае Бацькаўшчыны.

Мы перш за ўсе беларусы, а потым соцыялісты ці ні соцыялісты, дэмакраты ці ні дэмакраты, сэрватысты ці ні консерватысты.

Захаваўшы сваю нацыю, і ададашы сваю кату, мы зможам завесці у сябе парадок, адпаведны і нашаму сумленню і нашаму прапанаванню. Хто ні дбае аб той сьмяртэльна хвор, або самаца, бо ні можна гатавацца да жыцця і ні дбаць аб самой крэпкасці жыцця.

Хто кажа, што любіць Айцеца, а бліжняго свайго не ведае, — той лжец. Хто любіць род, а мовы яго ці культуры не ведае, — той лжец. Хто любіць жыццё народу, а ні людзям, якіх ён складае, — той лжец.

Язеп Ліхадзіду.

Разруха і раб-Нацыяналізм дзел Расей.

Вялізарны арганізм Расейскай імперыі, збітай жаварышамі абручамі цэнтралістычнага царызма, разгніўся і разваліўся. Цёмныя грамады, „вуліцы“ і саваны захавалі каманду. Ідэя неадпаведнасці была пугачоўшчына.

Самыя культурныя і багатыя краіны Прыбалтыцкі край, Беларусія, Украіна страчаны. Што робіць саветы?

— Яны узялі пасля крывавай вайны г. Новачэрскаска. Заўтра японцы з Амэрыкай займаць Сыбір, італьянцы ў Архангельску. Камісары народныя, займаць Сыбір, Саратую!

Знічтажаюць і ловаць контрарэвалюцыю!

Усе гэта вельмі цяжка чытаць, бо пры гэтым льецца кроу брат і ідуць грабежы, мільёны льецца дымам.

Па усей Расей чуваць прадсмертныя хрыпы.

Банды цёмных, азьярзючых людзей падожываюцца павадырствам Камісараў, фанатыкаў, с жаварышамі.

ручэннымі мазгамі; усе гэта ро-
піцца ва імя... сацыялізма.

Ва усей Еўропе сацыялісты са-
грахам глядзяць, як закідваюць
балотам і кроюць высокія ідэі соці-
ялізма, надзею і уздыхання ўсех
працуючых і потым здароўем сва-
ім, стараючых багачы для другіх.

К. Каутскі, вялікі учэнік
марксысцэў: у кнізе „Аг-
арны вярхоўны пралетарыат паві-
нен дабівацца ўзяць уласць у го-
сударстве ў свае рукі, але гэта не
значыць, што адной пекнай раніцай
ён захавае сілай міністэрства, і
годзі.

Не і не, пралетарыат павінен
быць к таму часу такой дзіўна
арганізаванай сілай, такой інтэ-
легентнай і меючай такі ўплыў
ўсе большы і большы на ўсе бакі
жыцця гасударства, што ўласць
натуральна перайдзе ў рукі пра-
цуючых.

* * *

Раздзел Расей робіцца, як бы умоўчкі
заварыліся і былі былі саюзнікі і
непрыяцелі Расей.

Вайна кончыцца на рахунак
Расей і Турцыі, двух гасударстваў,
якія не к селу, ні к гараду
улезлі ў вайну.

Калі Германія заняла часць
Расей, ужо і прэзідэнт Вільсон
знайшоўся, і уздыхнуўшы сказаў:
Ну, вось Расею занялі, так ей
і трэба за „эмену“, нехай толькі
Германія аддасць за гэта Францыі
Эльзас і Латарынгію, а нам з Яно-
віяй і Англіяй пара ўжо заняць
Сыбір.

Адным словам, каля дзележа
Расей стаіць „хвост“, „чэрэда“;
Германія, былыя хаўруснікі Расей,
Турцыя сліну пусцяць, гледзячы
на вершыні Каўказа“, бо Англія
падхапіла у яе Месапатамію, Ара-
вію, Ерусалім, і зрабіла іх „незалеж-
нымі“... ад Турцыі, Турцыя хоча зра-
біць Закаўказзе так сама „незалеж-
ным“ ад Расей.

Для дыпламатоў „незалежнасць“
цэлая находка!

Старасьвецкі.

Нацыянальная школа.

Усе народы, якія жывуць
аддзеленым культурным жыццём,
маюць свае нацыянальныя школы.
Адны мы, беларусы, да гэтага часу
ні мелі свае школы і толькі цяпер
пачынаю будаваць яе.

Нацыянальная школа на захадзе
Еўропы ўтварылася даўно. Першыя
пачалі будаваць яе немцы ад часу
рэформы ў пачатку XVI-го веку.
Да гэтага часу на „простых“ на-
родных мовах ні вучыліся нігдзе.
Усюды па школах была агульна-
навуковая мова—лацінская, като-
рай тагды ўжывалі ўсе вучаныя
людзі. Дзеля гэтага навука магла
шырыцца толькі паміж заможных
станаў, якія мелі дастатак і
час на навучэнне чужою ды яшчэ
труднаю мовай. У нас дзеля гэтых
прычын навука, як кожны ведае,
стаяла тагды ні вельмі высока, бо
тацілася шмат часу на тое, каб
навучыцца ў чужой мове хоць
простае граматыкі, логікі, рыторыкі,
філасофіі і т. д.

Немцы першыя пачалі з ла-
цінскай мовы, як з універсальнаю.

Лютэр перакладае Біблію з лацінскае
на нямецкую мову; у пачатковых
школах выкладаецца толькі нямец-
кая мова і дзякуючы гэтаму
Біблія становіцца ў немцаў, як і ў
жыдоў, настольнаю кнігаю. Просты
нямец больш чытае і лепей ведае
свётае пісьмо, як часам духоўныя
асобы хрысціян, ні лютэран. У
нас-жэ да астанняга часу біблія
была толькі на славянскай і на
рускай мове.

На беларускай мове ў нас німа
Бібліі. А тым часам ні можна ні
прызнаць велькаго ўплыву свётаго
пісьма на маральнасць народа.

Усё гэта ведае, што чужою мовай
навучыцца грунтоўна вельмі цяжка.
Толькі малыя дзеці навучацца ей
больш-менш лятэй пры помачы
гувернераў і гувернантак.

Сярэдняя школа ні дае грунтоў-
наго знаання чужою мовай. Нават
прафесары ведаюць чужыя мовы
больш тэарэтычна. І вось бывае,
што чалавек выдаецца вельмі ра-
зумны калі ён гаворыць у роднай
мове, ні выдаецца такім, калі ён
гаворыць у чужой мове. Бо мова і
разум знаходзяцца ў вельмі цесным
звязку паміж сабою: мы думаем у
якой-нібудзь адной мове: беларус-
у беларускай, паллак у польскай і т. д.

Дзеля гэтаго кожны народ мае
свае анекдоты, у якіх ён высме-
івае людзей другіх народаў, як
ні надта разумных—а дзеіцца гэта
вельмі проста: яны ні разумеюць
іх гутаркі.

Апроч таго, дзеці простаго на-
роду ні маюць часу і дастатку
вучыць чужую мову і большасць
іх ні мае здольнасці да чужых мо-
ваў. Пачынаючы ўжо з 8 гадоў,
бацькі прыцягваюць сваіх дзяцей
да працы: пасвіць скаціну, бара-
наваць, даглядаць малых і т. д.

Толькі нацыянальная школа, то
значыць школа родная па мове і
духу можа ў найкаротшы час і з
найменшымі затратамі даць дзе-
цям тое, што ім патрэбна будзе
у жыцці.

Каб да гэтаго часу навука
скрозь выкладалася ў мове ла-
цінскай, дык напэўна Еўропа ні
дасягла б такога высокаго ступня
культуральнаго развіцця.

Разглядаючы школы другіх на-
родаў, мы бачым, што навука най-
вышэй стаіць там, дзе пануе фо-
нэтычны правапіс, як гэта мы
бачым у немцаў. У Французаў і
англічанам шмат цяжэй навучыцца
правапісу вае мовы, бо ў іх ён
этымалегічны.

Хаця-ж расейскі правапіс бліжэй
да фонэтычнаго, аднак Грот і дру-
гія зрабілі яго вельмі цяжкім.
На Літару „Б“ марнаваўся чужы ні
увес час у пачатковай школе і
толькі сярэдняя школа магла яе
абдолець.

Мы, беларусы, ужываем фонэ-
тычны правапіс і гэта пажожа нам
паставіць нашую школу на высо-
кую ступень.

Нацыянальнае школы пакуль
што ў нас німа, і нам трэба будзе
напружыць усе сілы, каб стварыць
сваю школу. Пры гэтым нам треба
будзе рэфармаваць адначасна ўсе
школы, пачатковую, сярэднюю і
вышэйшую.

А. Данілевіч.

Я буду чыноўнікам.

Як толькі беларускі хлопец дзе-
рэвенскі кончыць школу, іон пасту-
паец пісарэм куды кольвек у
канцэлярыю. Счаслівейшай кар’еры
ужо ні было.

Вайна і астанні выпадкі зрабілі
і яшчэ зрабіць цэлыя тысячы лю-
дзей, былых вайсковых, чыноўні-
коў, якія шукаюць па Мінску
мейсца, службы, а ясная рэч не
знайдуць. Трэба ім забыць пра чы-
ноўніцкую службу.

Для адбудавання краю трэба,
каб у кожнай воласці былі цэ-
гельні с гофманскімі печамі, на бе-
ларусі есць чортова гібель торфу,
трэба забараніць ставіць сцены бу-
дынкоў с дрэва, паліць толькі тор-
фам, гэты балотны вугаль можа
круціць цэлыя тысячы фабрык і
заводаў, трэба асушыцелю балот
і сенажацей—мэліаратароў, вапне-
ныя скалы, мел раскінуты па ўсёму
краю.

Трэба рабіць апырч цэглы, да-
хоўкі, дрэнажы. Трэба гонтарэ-
ныя заводы, трэба інструктароў па
сельск. гаспадарству, скатоводству,
пцізводству, садоўніцтву, агарод-
ніцтву, пчеларству, будоўле, ган-
чарству, ткачэству, гарбарству,
дарожнай тэхніце...

Вы наша моладзёж беларуская і
наша будучая надзея. Вазьміцеся
за гэтыя працы, чытайце кнігі, ал-
кравайце курсы, езьжайце ў чужыя
краі, каб там гэтаму вучыцца на
карысць сваёму краю. Нехай ста-
рыя, сям’яністыя ідуць у канцэля-
рыі. Будзе больш амэрыканцамі.

А. У.

МІНСКАЕ БЕЛАРУСКАЕ ПРЭДСТАЎНІЦТВО.

25 лютаго састаялася сабрание
беларусоў—прэдаўнікоў ад усіх
слаеў насялення. У гэтым сабрании
выбраны з 9 чалавек камітэт над
назвамі: „Мінскае Беларускае
Прэдаўніцтва“.—Камітэт мае за
задачу прадстаўляць інтарэсы бе-
ларускаго народу, і быць нацыяналь-
ным цэнтрам, куды за ўсякімі
спраўкамі маюць звяртацца ўсе,
каму дорага і незалежнасць Бела-
русі, культура і самабытце бела-
рускаго народу.—У камітэт увашлі:
пратайрэй Кульчыцкі, генэрал Канд-
ратовіч, ксендз Гадлеўскі, Скірмунт,
Уласоў, Аляксюк, Чаусоў, Зямке-
віч, і Русецкі.

Прэдаўніцтва памяшчацца:
Мінск, Серпухоўская 12.

„БѢЛОРУССКАЯ ЗЕМЛЯ“ № 1

Издатель: союз бѣлорусских орга-
низаций, редактор: редакционный
коллектив. Вельмі жыва і цікава
напісана історыя 5 дзён уласці
беларускаго народнаго сакрэтэрыята.
Гэты № 1 з гістарычнымі дакумэн-
тамі кожны беларус павінен мець,
гэтая напісана цікава толькі жаль
што ні ў беларускай мове.

Бабруйск.

У Бабруйску выбрана і прысту-
піла да працы павятова нацыяналь-
ная Беларускай Рада. Учора дэле-
гацыя ад Рады прыбыла ў Мінск і
мела канфэрэнцыю з беларускімі
арганізацыямі і асобнымі дзеячамі.

„Гоман“.

Ластаўкай, звязваючай пекную
вясну, з’явілася учора для німно-
гіх тутэйшых беларусаў, якім
удалася бачыць яе, Віленская бе-
ларуская газета „Гоман“. Як на
Вялікідзень вітаюцца людзі радас-
най весткай „Хрыстос Уваскросі“,
гэтак і учора можна было убачыць
людзей, якія пры спатканні
радасна пыталіся: „бачылі Гоман?“,
„чыталі Гоман?“. Тая-ж радасць,
той самы блеск у вачах, тая-ж
ясная усмешка. Во „Гоман“—гэта
сведок таго, што „жыве Бела-
русь“ уся, ад рубяжу да рубяжу,
адным народам, адным духам, ад-
ным бажаннем.

Аб беларускім жыцці ў Вілен-
шчыне і Гродзеншчыне, як яно
малюецца ў газэце нашых братоў
падамо ў чародным №.

Хроніка.

—о—

Харчовыя справы ў горадзе с
кожным днём робяцца горшымі.
Прывозу німа, ваколіцы гораду і
павету выгалачываюцца і прад го-
радам хутка можа паустаць пры-
від голаду.

Толькі сыціслаў эканоміяй пра-
дуктаў у цяперашні час адсуन्छ
надыходзячую бяду.

З газай (нафтай) гэтак сама
кепска. Гарадская управа магла
выдаць для раздзелу паміж жыха-
рамі толькі 120 пудоў. Ад нядзелі
гэта газа будзе прадавацца з кра-
маў, у якіх даглядацімцы за
выдачай кантралеры Цэнтродому.
Прадажа вясціцца будзе ў Замко-
вай № 24, Тарговай 18, Лагойскі
завул., Лагойскі тракт 35, Кало-
менская 18, Рагоўская 24, Нова-
Красная 24 і Людамантская 19,
крамах. Даваць будуць па 2 ф. на
кватэру і па 1 ф. на субкватэ-
ранта. Жыхары і уч. газы ні да-
стануць.

За тая з гарэліцай справы
улепшаюцца. У рэстараных па-
волі пачынаюць прадаваць гарэлку
і др моцныя напіткі і з буфэту і
да столу. Сям-там, можна часамі
спаткаць прызваітых маладых лю-
дзей „на узводе“. Камітэт грама-
дзянскаго абэзпэчэнства мяркуецца
ужыць проціу гэтаго рашучых
заходаў.

Маюцца пэўныя весткі, што ўсе
рускія ваенна-служачыя, гэтак сама
рабочыя, працаваўшыя на рускую
армію (у том ліку і сарты) бу-
дуць у нідалькім часе атпраўлены
у Расею. Можа быць у асобных
паяздах.

У Мінску адбудзецца зезд мес-
цовых і земскіх самапраўленняў
Мінскай губ.

Дабравольная пажарная дружна

м. Мінска ні мае саусім фундау для далейшаго існавання.

Узновіцца мусіць скоро работа Мінскай почты і тэлеграфу, на што есць ужо з года нямецкай улады. Астаноўка толькі тэхнічная, каторая мае быць хутка усунена. Гэтым, аднак, ні рашаецца пытанне аб прыняцці на службу служыўшых раней на почце і тэлеграфе чыноўнікаў і выплаце ім пэнсіі.

Прадстаўнікі „Цэнтрадому“ і часці пачт.-тэлегр. чыноўнікаў учора падалі гарадскому галаве праект устроўства у Мінску месцовай почты, каб нарыхтаваць камунікацыю у месцы. Аутары праекту прасілі гарадскога галаву узяць усе прадпрыемства у рукі горада. Галава дакладваў, што Управа абсудзіць і прыме праект калі ён ні будзе суціль страт для гораду.

Учора узнавілася дзейнасць Мінскай Скарбовай (Казеннай) Палаты. На якіх асновах будзе існаваць праца Скарбовай Палаты у далейшым часе покуль ні ведама. Магчыма, што Скарбовай Палата будзе органам беларускага краевага прадстаўніцтва.

У апошні час прыкмецаецца паліпшэнне рублевага курсу. Замест 1 маркі за рубель плаціць 1 м. 25—37 пфенінгаў.

Есць думка каб выпусціць месцовыя грашавыя знакі (боны). Гандлевія, банкоўскія і біржавыя дзеячы адносяцца да гэтаго спагадна. Боны маюць быць на 5—10 рублеў.

Р. Скірмунт гэтым завуляець, што у польскай дэлегацыі ён ні быў, а быў як прадстаўнік беларусоў, і як такі гаварыў с германскім камандаваннем.

Рэдактар-выдавец

П. АЛЕКСЮК.

Абвесткі.

„Беларусь і Літва“

эканамічны очерк

А. Уласова

цэна 40 кап.

Прадаецца у беларускай кнігарні і у рэдакцыі „газеты“

„БЕЛАРУСКІ ШЛЯХ“

МАШЫНІСТКА З РЭЗЕРВНЫЦЫЯМІ

Добра владаручая беларускай мовай шукаець мейсца

Адрэс у рэдакцыі.

Приймаецца подпіска на 1918 г.

На тыднёвую

Беларускую газету „КРЫНІЦА“

год выдання II

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

Мінск Койданоўская вул. № 1 к. 6.

Умовы падпіскі: на год 9 руб.

на паў года 5 р.

РЭДАКТАР—ВЫДАВЦА

Кс. Гадлеўскі.

Приймаецца подпіска на 1918 г.

на літаратурны і палітычны тыдзень

„ВОЛЬНАЯ БЕЛАРУСЬ“

Год. выдання II.

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

Мінск.-Беларускі, Захароўская вул., 18.

УМОВЫ ПАПІСКІ: на год 12 р.,

на 1/2 года 7 р.,

на 1 мес. 1 р. 50 к.

Выдавец „Таварыства Беларускай Культуры“.

Рэдактар Язэп Лёсін.

БЕЛАРУСКАЯ КНІГАРНЯ у МІНСКУ

прадае усякія беларускія кнігі

На складзе есць карты Беларусі, Слоўнікі Носовіча і іншы

Адрэс: Захароўская 24.

У рэдакцыю газэты „БЕЛАРУСКІ ШЛЯХ“

патрэбен інтэлігентны супрацаўнік владаручы добра беларускай мовай

Звернуцца да рэдактара.

Мінскае Беларускае прадстаўніцтва

Серпухоўская № 12.

Канцэлярыя адчынена што дня ад 11 да 3 апырч нядзель.

БЕЛАРУСКІ БЕЖЭНСКІ КАМІТЭТ

Заходняго фронту

Захароўская № 24 (рог. Васілеўскаго пга.)

АДЧЫНЕННЫ ЦЭЛЫ ДЗЕНЬ

Выдаець сьведзутвы на праезд да хаты

Готовится къ выпуску НОВАЯ КНИГА:

І. Я. Воронко.

Председатель Рады 1-го Всебѣлорусскаго Съѣзда.

„САМООПРЕДѢЛЕНІЕ БѢЛОРУССІИ“.

(Исторія національна-культурнаго и политическаго возрожденія Бѣлоруссіи. Бѣлорусскій вопросъ во все періоды Россійской Революціи. Волеизъявленіе бѣлорусскаго народа и Бѣлорусская Республика).

Въ виду крайней дороговизны бумаги и печати, объявляется подпіска на книгу въ размѣрѣ 4 рублей.

При подпіскѣ на 10 экземпляровъ—уступка 10%. По выходѣ въ свѣтъ цѣна на книгу будетъ повышена.

Подпіска и заказы принимаются:

Гор. Минск-Бѣлорусскі. Захарѣвская ул., 24, „Бѣлорусская Книгарня“.